

ЕММА АНДІЄВСЬКА

ПОЕЗІЇ

1 9 5 1

ЕММА АНДІЄВСЬКА

ПОЕЗІЇ

1 9 5 1

„...і нема нічого нового під сонцем“
Екклезіаст

ПРИСВЯЧУЄТЬСЯ МАМІ

З М І С Т:

Порічок гроно	7
Троянда пішла від місяця . . .	8
Осінь	9
Я в камені згубив своє обличчя .	10
Тхне від місяця сіркою	11
Пісня	12
Старіюча	13
На ранок	14
Час	15
Над столом	16
Осінь	17
Заспівали з зірок солов'ї . . .	18
Кани	19
Романс	20
З веранд калачики-титани . . .	21
Увечорі	22
Каїн	23
Середньовічне	24
Плач по Офелії	25

Порічок ґроно, наче сонм плянет,
Застигло в нерухомім танку —
Закам'янілий пірует
На вічному світанку.

ТРОЯНДА ПІШЛА ВІД МІСЯЦЯ

Рождавсь праметал у пісні
І ріс — і чули, і вишкли.
Крім башти, яка зловтішно
Ринала у хвилі пізні.

За камінної радості камінь
Тіні на квітах накреслив.
А місто в садах, як в кріслі,
Аж крин розвів руками.

Зорям на небі тісно,
Троянда пішла від місяця.
Дерева, як з діжки тісто,
Муром стікали в барвисте,
Де вітер від пахощів світиться.

ОСІННЄ

Сургучем запечатаний сад;
Всіх рослин віддали під суд.

Леопард розцвітає в кутку;
Тіні мовчки лежать, мов квітки.

Охмелілий розвішую віск
І думаю тільки про вас.

Я в камені згубив своє обличчя
Колись. Та камінь часом ожива
Колись. А ніч до себе кличе —
На жнива.

Нехай тремтять в руках старечих
Зірки. О, вони не знають болю.
А простір падає на плечі
Поволі,
Мов зачарований падінням.

Тхне від місяця сіркою,
З цигаркою тут не носись.
Увага. На зорі зиркають
Рожі шипів носи.

Промінь студентом по яблука.
Тіней абетку в кущах.
Зірка блакитним равликом
Розписи листя вивча.

Крякне бузок — на коліна,
Під обстрілом гам солов'їв
Ніч, як скупа господиня,
Лічить прибутки свої.

ПІСНЯ

Спів засніжений
День у круках
Міст ображено
Плеще в кроках

Лікоть вулиці
Свічку дику
Гне до палиці
Мертвий дотик

Дим від криги
Хмільні руки
Тінь дороги
Зраджують роки

Може в вітрі
Може в хмарах
Може роджуся
Я не похмурим.

СТАРІЮЧА

Як осіннє листя, розлетілось
Почуття. Лиш де-де зачепився
Лист, що запізнився відлетіть.
Втиснули літа свої кордони.
Хруснула година і розбилась...
Гірко, мов благаючи, застогне,
Мов не хоче йти у невідоме
Лист, що запізнився відлетіть.

НА РАНОК

У ліжка всі кості нили
На ранок. Фруктів тіла
До склянки холодної тислись
В гарячці. І в пунші
Світанок тонув, наче пунш доли-
вался.

Стихали на агрусі шрами.
Шакали під вікнами танули.
— Ви відійшли. —

ЧАС

Від злоти перегнутий ріг
Змагається за першість з дале-
чінню,
Як і його змагалось покоління.
Ще він її на цей раз переміг,
А старість вже болотом по коліна.

Від неба сіллю в горлі віддає.
Сідлає вітер трави — і за обрій.
На зміну рогу місяць робить об-
мір —
Розділить, множить, потім додає.
Але і в нім вже назрівають тіні.

НАД СТОЛОМ

Тишу ножицями наріжу
Між тютюна на стіл.
Не яснішу і не темнішу,
Як відблиск чорних світил —

Тих, що не світять всім
В стиглому леті.
У сні на камінні ряснім
Місяць ровня еполети.

Укропом від зірок, не всіх,
А тих, що з зеленої тверді.
Від них обгорілий сніг
Цвіте через двері — до смерті

Під відблиск чорних світил,
Які сатана засвітив?

В листві повзе заблуканий світляк.
Вода міниться,
Як хамелеон.

Заспівали з зірок солов'ї,
Заплакали башти в канали,
Де золото ночі конало.
А вулиця з вітром стоїть
Під іржавими тінями брами,
Які за дитинства Брами
Були такі, як тепер.

КАНИ

Нахлинули кани до парт —
На руки, на зошити, ґуму.
І тут же за партою порт,
Де гами, і гами, і гами

Напам'ять. У неба пістон
Свищу. Напинаються скелі,
Все ближчають. Ангел-пустун
Упав біля мене на скули.

Упав і лежить. І лежи!
Танцюю, все вищають кани.
Гойдаються парти. Ножа
За кани, щоб крові кинув.

РОМАНС

Присв. Дет.

Гне волосся вітер на Алеппо,
Непокоїться голодний ніж.
Ба навіщо? Зорі так далеко.
Метеоли розривають ніч.

Жовтий простір чується в копитах.
Вулиця — вином і тютюном,
Ну і що ж? Весну не підкупити.
Навіть місяць. Чуєш? Все одно

Гне волосся вітер на Алеппо,
Над кошлатим степом злиться ніж.
Ну навіщо? Зорі так далеко.
Метеоли розривають ніч.

З веранд калачики-титани
(І ти ідеш — іди! лиши!)
Вже пізно. і в тобі розтане,
Що на воді дерев кліше.

Дано: глушити сонцем рибу,
Горіхів гіркість від грози,
Ця мить, що обеліски дробить,
Що серед міста загризе.

О ти! На бузині вериги —
Вологий пурпур передмість.
Цішла. Запінена дорога.
Провал. Підносить доля міст.

УВЕЧОРІ

Чиясь свідомість нечутно плаче,
Від болю гнеться цвгарки дим.
Вечір, недоторканий, дитячий,
Притулився до моїх колін.

Не питає. Нічого питати.
Розбиваються слова об пізній час,
На підлогу. Нікому збирати.
Переповнені долоні ласк

Виливаються в чиюсь свідомість.
Не витримую дитячих рук.
Під годин біжучу нерухомість
Дограю свою останню гру.

КАІН

Під ноги кинулась дорога:
„Візьмь!“—Срібний натис шолом
На ніч в волоссі. Затремтів
З німого реготання кінь.
З сирого рога полилось
Вітання в синь тяжку південну.
В камінній біблії років
Лишився слід, глибокий, темний;
Йому, як першому, далось
Пізнать друге обличчя Бога.
І місяці коня копит
Взяли розкинуту дорогу
До мети.

СЕРЕДНЬОВІЧНЕ

Засувами всі двері:
Більше нікого не впустять.
З пальців скапують звірі.
Палять — і потом постіль.

По плечі голову в душу.
Ніжність важча олива.
Тільки навіщо дуже'
Тільки навіщо голову.

Царствує бубликом племінь,
Свічі з білого грому.
Тіло, як свіжа пляма,
Вставлене в смерть, як в раму.

ПЛАЧ ПО ОФЕЛІ

Гребці згасають в чоловічків лаві.
„Вели велико, накажи гребти!“...
Пройшов залізом замок до хребта;
Не виїде владар на білі лови.

Ростуть на вежах дерев'яні леви.
Клітини сонця: зелено! Русло.
Морозить дички: „Тут вона росла“
Й фарватером відносить тіло вліво.

Вартовий люки літа відкрива.
Світила в краплі ходять по кривій.
А він її шука, як в словнику —

В ліщинах, в недоспіваній корі.
І даючи дорогу слимакам:
„О Боже, Ти, о Боже, щоб карать?“

Емма Андіївська, нар. 19. березня 1931 у Сталіно, почала писати 1948. З того часу в періодичній пресі, зокрема в „Українських Вістях“, надруковано кільканадцять її поезій.

До цієї збірки увійшли як друковані раніше, так і кілька ще ніде не публікованих поезій.

Видавництво

